

Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів

(Історія України, Всесвітня історія, Громадянська освіта)

Оцінювання здійснюється за **12-бальною шкалою** відповідно до компетентнісного підходу

Група результатів	Що має вміти учень/учениця
Орієнтація в історичному часі та просторі	Визначає послідовність подій, працює з хронологією, історичною картою, розуміє територіальні зміни, встановлює зв'язок між часом і подіями.
Робота з історичною та суспільною інформацією	Аналізує джерела (тексти, документи, фото, карти), добирає інформацію, порівнює факти, формулює висновки, оцінює достовірність інформації.
Історичне мислення та пояснення подій	Пояснює причини та наслідки подій, визначає роль особистостей, аналізує історичні явища, робить узагальнення та аргументовані висновки.
Громадянська компетентність (для курсу «Громадянська освіта»)	Знає права й обов'язки, розуміє суспільні процеси, аналізує життєві ситуації, висловлює громадянську позицію, проявляє відповідальність.
Комунікація та співпраця	Бере участь у дискусіях, аргументує власну думку, працює в групі, презентує результати діяльності, дотримується правил толерантного спілкування.

Рівні навчальних досягнень учнів (12-бальна шкала)

Рівень навчальних досягнень	Бали	Характеристика
Початковий	1–3	Учень відтворює окремі факти, терміни, події; відповідає фрагментарно, потребує допомоги вчителя.
Середній	4–6	Учень знає основний матеріал, може виконувати завдання за зразком, допускає помилки, потребує часткової допомоги.
Достатній	7–9	Учень самостійно відтворює матеріал, пояснює події, встановлює причинно-наслідкові зв'язки, аналізує джерела, робить висновки.
Високий	10–12	Учень глибоко розуміє матеріал, аргументує позицію, оцінює події, застосовує знання у нових ситуаціях, демонструє критичне мислення.

Основні критерії оцінювання (компетентності)

Критерій	Показники сформованості
Знання фактів і понять	Знає події, дати, персоналії, терміни, поняття; правильно використовує історичну та громадянську лексику.
Хронологічна компетентність	Уміє встановлювати послідовність подій, визначати періоди, орієнтується в історичному часі.
Просторова компетентність	Працює з картою, визначає території, кордони, напрямки походів і міграцій, локалізує події.
Аналітичні вміння	Порівнює, аналізує, узагальнює, встановлює причини й наслідки, робить висновки.
Робота з джерелами	Аналізує документи, ілюстрації, статистику, свідчення; оцінює інформацію та її достовірність.
Аргументація та мовлення	Висловлює власну думку, наводить приклади, обґрунтовує позицію, веде дискусію.
Громадянська відповідальність	Демонструє розуміння прав людини, законів, соціальних процесів, проявляє толерантність та повагу до інших.

Форми контролю та оцінювання

Форми оцінювання	Приклади
Усне оцінювання	відповіді, дискусії, дебати, пояснення карти, аналіз подій
Письмові роботи	контрольні, тести, есе, історичні диктанти, робота з документом
Практичні завдання	аналіз джерел, карта, таблиці, хронологічні схеми
Проектна діяльність	презентації, дослідження, мініпроекти, портфоліо
Групова робота	робота в командах, рольові ігри, обговорення ситуацій